

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/61

KARAR NO : 1985/83

ÖZET : Asker olmayan kişinin askeri ceza kanununda yazılı olmayan suçuna ilişkin davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Yıldız Şenbülül

O L A Y : Sanığın oğlu Can Şenbülül'ün uyuşturucu kullandığı iddiasıyla

hakkında müşteki askeri hakim tarafından savcı sıfatıyla soruşturma yapıldığı ve sanığın evinde bulunan uyuşturucu maddenin müşteki tarafından ortaya konduğu hususunda 28.12.1983 tarihinde şikayette bulunarak müştekiye iftira edildiği ileri sürülerek TCK'nun 285. madde gereğince tecziyesi istemiyle Erzurum C.Savcılığı'nın 13.3.1984 gün, 192 sayılı iddianamesiyle sanık hakkında kamu davası açılmıştır.

Erzurum 2.Asliye Ceza Mahkemesi, 11.2.1985 gününde, esas 1984/97, karar 1985/104 sayı ile; sanığın iddia ettiği olayları kapsayan ifadeyi Güneydeniz Saha Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde verdiği ve suçun askeri alan içinde işlendiği ve müşteki Kazım Özokun Askeri görevi sırasında suçun işlendiği gerekçesiyle davanın askeri yargıda görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum 9.Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 11.4.1985 gün, 1985/725 esas sayı ile; atılı suçun askeri bir suç olmadığı gibi askeri suçlarla da irtibatı bulunmadığından davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunulmasına karar vermiştir.

Dosya Erzurum 9.Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 15.4.1985 gün, 100-71 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda-Y.İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A.Mazhar Akman, Necati Karakış, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 6.5.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Dinçer Özbilgin ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhan-oglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dosya içeriğine göre bir ihbar üzerine Erzurum Dumlu da Top Alay Komutanı'nın lojmanında müşteki askeri yargıç Kazım Özok tarafından 20.1.1983 günü bir arama yapılmıştır. Bu aramada evde uyuşturucu madde bulunduğu hakkında bir zabıt tutulmuş ve alay komutanının eşi olan sanık Yıldız Şenbülbulün eğlu Can Şenbülbul hakkında Erzurum 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ne uyuşturucu kullandığı iddiasıyla kamu davası açılmıştır. Bu olaydan sonra sanık Yıldız Şenbülbul evde bulunan uyuşturucu maddenin aramayı yapan yargıç Yüzbaşı Kazım Özok tarafından bulunduğu yere konduğu ileri sürülerek hakkında şikayette bulunulmuştur. Müşteki Kazım Özok da kendisine iftira edildiğini iddia ile şikayette bulunması üzerine sözü edilen sanık hakkında kamu davası açılmıştır.

Dava konusu olayın sanığı sivil kişi olduğundan ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama usulü kanunun 11. maddesinde askeri mahkemelerin hangi hallerde asker olmayan kişilerin davalarına bakabileceği belirtildiğinden atılı suçun bu madde kapsamına girip girmediğinin tesbiti gerekir.

353 sayılı Yasa'nın 11. maddesinde aynen " askeri mahkemeler, asker olmayan kişilerin aşağıda yazılı suçlarına ilişkin davalarına bakarlar" denildikten sonra (a) fıkrasında askeri ceza kanunundaki belirli maddelerde yazılı suçlar ile (b) fıkrasında askeri yasak bölgeler veya nöbet yerleri karakollar, kışla ve karargahlar, askeri kurumlar, askeri yerleşme ve konaklama binaları içinde askeri göreve ilişkin işleri yapmaya veya yapmamaya zorlamak veya askerlere fiilen taarruzda veya hakarete bulunmak suçları ve (c) fıkrasında nöbetçi devriye, karakol, inzibat, askeri trafik, kolluk ve kurtarma ve yardım görevi yapan askerlere karşı bu görevleri yaptıkları sırada işlenen ve (b) fıkrasında yazılı suçlara ve (e) fıkrasında da diğer kanunlar ile askeri mahkemelerde yargılanmaları öngörülen suçlara ait davaların Askeri Mahkemelerde görüleceği belirtilmiştir.

Asker olmayan kişilerin durumundaki sanığa atılı iftira suçu, yukarıda yazılı madde kapsamına girmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Erzurum 9. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Erzurum 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Erzurum 9. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulüne, Erzurum 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 11.2.1985 günlü, 1984/97 esas, 1985/104 karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 6.5.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

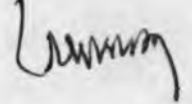
Üye

Mebrure Gözdemir

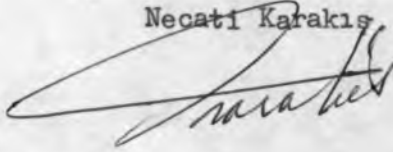
Üye

A. Mazhar Akman

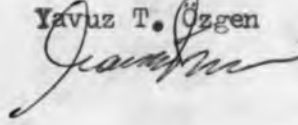
Üye

Necati Karakıs

Üye

Yavuz T. Özgen

Üye

Muammer Akçit

G/T.